

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การแยกและการคัดเลือกเชื้อราที่ผลิตโคติเนส	
ชื่อผู้เขียน	นางสาว มยุรา ศุภลักษณ์การ	
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาชีววิทยา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิญา ผลิโกมล	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. สายสมร ลำยอง	กรรมการ
	อาจารย์ ดร. ดารารัตน์ ทองขาว	กรรมการ

บทคัดย่อ

การแยกและการคัดเลือกเชื้อราที่ผลิตโคติเนส จากตัวอย่างดิน วัสดุเหลือทิ้งจากโรงเพาะเห็ด ส่วนต่าง ๆ ของพืช และเชื้อราบริสุทธิ์ในห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้อาหารที่มีโคติเนนเป็นสับสเตรท สามารถแยกเชื้อราได้ 160 ไอโซเลท เมื่อทดสอบการผลิตโคติเนส โดยเพาะเลี้ยงในอาหารเหลว Enzyme production medium (EMP) เป็นระยะเวลา 3 วัน พบว่า เชื้อราไอโซเลท B11 ที่แยกได้จากดินในป่าดอยสุเทพ เป็นเชื้อราที่มีค่าการทำงานของเอนไซม์สูงที่สุด เท่ากับ 0.1 unit/ml. เอนไซม์ และ specific activity เท่ากับ 0.588 unit/mg โปรตีน ผลการตรวจสอบลักษณะทางสัณฐานวิทยา พบว่าเป็นเชื้อรา *Geotrichum* B11 เจริญได้ดีบนอาหารแข็ง Malt extract yeast extract glucose agar (MYG) pH 4.5 - 9 ที่อุณหภูมิห้อง (28 + 2 °C)

สภาวะที่เหมาะสมในการผลิตโคติเนสของเชื้อรา *Geotrichum* B11 คือปริมาณหัวเชื้อตั้งต้น 8% ระยะเวลาในการเพาะเลี้ยง 3 วัน pH เริ่มต้นของอาหาร 5.5 อุณหภูมิ 37 °C มี 0.5% colloidal chitin เป็นแหล่งคาร์บอน และ $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ เป็นแหล่งไนโตรเจน มีค่าการทำงานของเอนไซม์ เท่ากับ 0.225 unit/ml. เอนไซม์ และ specific activity เท่ากับ 0.198 unit/mg. โปรตีน สภาวะที่เหมาะสมต่อการทำงานของเอนไซม์ คือ อุณหภูมิ 40 °C ระยะเวลาการบ่มเอนไซม์ 60 นาที เอนไซม์จะมีความเสถียรในช่วงอุณหภูมิ 40 - 50 °C pH 5 - 6

Thesis Title	Isolation and Screening of Mould Capable of Chitinase Production	
Author	Ms. Mayura Supalaksanakorn	
M.S.	Biology	
Examining Committee :	Assist. Prof. Abhinya Plikomol	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Saisarnom Lumyong	Member
	Lecturer Dr. Dararat Tongkao	Member

Abstract

One hundred and sixty isolates of moulds capable of using chitin as carbon source were isolated from soil, lignocellulose waste, plant and stock cultures of the Microbiological Laboratory, Faculty of Science, Chiang Mai University. Each isolate was tested for production of chitinase by enzyme production medium for 3 days. Isolate B11 isolated from soil at Doi Suthep forest, was selected for further studies, this isolate showed high chitinase productivity; enzyme activity 0.10 unit/ml. enzyme and specific activity 0.588 unit/mg protein. The isolated B11 identified as Genus *Geotrichum* B11, grew more rapidly on malt extract yeast extract glucose agar (MYG) medium pH 4.5 - 9 at room temperature ($28 \pm 2^\circ\text{C}$)

The optimum conditions of chitinase production by *Geotrichum* B11 were 8% inoculum, pH 5.5, 37°C , 0.5% colloidal chitin was used as carbon source and $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ as nitrogen source. Maximum enzyme activity was reached in 3 days; enzyme activity 0.225 unit/ml. enzyme and specific activity 0.198 unit/mg.protein. The chitinase was stable at $40 - 45^\circ\text{C}$, pH 5 - 6 and chitinase activity was highest at 40°C in 60 min. of incubation time.